

Valmisteltava asia	Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun palveluseteli. Palvelukohtainen osa
Asiasta päättävä taho	Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän yhtymähallitus
Esittelijä	Erja Pentti
Valmistelun aikataulu	Elokuun alku, hallituksen käsittelyyn 17.8.
Valmistelijat	
Arvioitavan asian kuvaus ja taustat	Vaikutusten arvioinnin laatiminen vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun palvelusetelistä päätettäessä Järjestäjän vastuu ja toimintatapa, jos; - Asiakas tilaa henkilökohtaisen avun palvelua enemmän kuin päätökseen on myönnetty. - Talousvaikutukset, jos työntantajamallista tai ostopalveluna hankitusta mallista asiakkaita siirtyy palvelusetelille.
Ehdotetut vaihtoehdot	VE 0 Nykytilanne VE 1 Käytössä nykytilanteen lisäksi palveluseteli

Vaikutuskohde	Nykytilanne VE 0 Käytössä työntantajamalli ja ostopalvelu	VE 1 Käytössä nykytilanne ja palveluseteli
Kuntalainen	Mahdollisuus saada palvelu työntantajamallilla (apu henkilökohtaisen avun keskukselta sijaispalkanmaksuun) tai ostopalveluna.	Asiakkaan käyttäessä useamman palveluntuottajan palveluja henkilökohtaisen avun palvelusetelissä, kulutetun palvelun määrän hahmottaminen voi olla asiakkaalle hankalaa. Asiakkaan tulisi pystyä seuraamaan

	Työnantajamallissa palvelun saaja, eli työnantaja voi itse tuoda esille tarpeensa ja perustelunsa mahdollisiin lisätunteihin. Ostopalvelussa asiakas ja/tai palveluntuottaja voivat olla yhteydessä lisätarpeista järjestäjään. Sekä työnantajamallissa että ostopalvelussa henkilökohtainen apu on asiakkaalle maksutonta.	itsenäisesti Palse.fi-järjestelmästä, etteivät tunnit ylitä kuukausittaista käytettävissä olevaa tuntimäärää. Mikäli palvelusetelin käyttäminen tuottaa asiakkaalle vaikeuksia, tämä näkyy palveluntuottajan yhteydenottojen lisääntymisenä ja lisätuntien pyytämisenä Keusoten työntekijälle. Palvelusetelillä tuotettava henkilökohtaisen avun palvelu on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomaksi säädetty sosiaali- ja terveysterveyspalvelu. Asiakas ei maksa palvelusta asiakasmaksua, omavastuuta eikä palveluntuottaja saa periä asiakkaalta henkilökohtaisen avun palvelusta lisämaksua. Palveluseteli antaa asiakkaille lisää valinnanvapautta ja vaihtoehtoja palvelujen hankkimiseen.
Talousvaikutukset Lyhyellä tähtäimellä Pitkällä tähtäimellä	Sekä työnantajamallissa että ostopalvelussa tehtyjä tunteja korvataan päätöksen sallimissa rajoissa, jolloin tuntien käyttöä kontrolloidaan maksatusten yhteydessä Keusoten työntekijän taholta.	Palvelusetelille on määritetty tuntiarvo, joka kattaa palveluntuottajalle palvelun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset. Palvelusetelillä tuotettavista palveluista palveluntuottaja voi maksimissaan periä Keusoten määrittelemän tuntihinnan

	Palvelukäytön epäkohtiin päästään kiinni nopeasti ja kustannukset eivät tämän vuoksi kasva, sillä poikkeamat tulevat esille kuukauden välein. Päätöksen ylittäviä tunteja ei korvata, jos korvataan, tehdään tästä viranomaispäätös ja asiakkaan palvelutarve selvitetään. Lisätarpeet tulevat esille nopeasti palkanmaksua hoitavan henkilökohtaisen avun keskuksen huomatessa asian.	Kuntayhtymä ei korvaa tuottajalle muita kuluja kuin setelin hinnan. Mikäli nyt ostopalveluna tuotetut asiakkaat siirtyvät käyttämään palveluseteliä on tämä kustannustehokkaampaa, kuin ostopalveluna tuotettu henkilökohtainen apu. Jos työnantajamallilla olevista asiakkaista moni siirtyy käyttämään palveluseteliä, saattavat Keusoten kustannukset henkilökohtaisen avun osalta nousta. Talousvaikutusten ennustaminen on tämän suhteen vaikeaa, koska emme tiedä minkä mallin asiakas vaihtoehtoista valitsee. Lähtökohtaisesti voidaan kuitenkin arvioida palvelusetelin olevan kustannusneutraali lisäys palveluvalikoimaan, ja lisäävän asiakkaan valinnanvapautta. Palveluntuottaja ei pääsee kirjaamaan Palse.fi järjestelmään palvelutapahtumia kuin sen tuntimäärän osalta mitä asiakkaalle on myönnetty. Jos hän yrittää kirjata tapahtumia / tunteja päätöksen yli, tämä ei ole järjestelmässä mahdollista. Joten jo tässä kohdin hänen täytyy olla yhteydessä Keusoten työntekijään, jotta asiakkaalle voidaan myöntää tarvittaessa lisätunteja, muutoin hän ei voi laskuttaa tuottamistaan lisätunneista Keusotea.
--	--	--

		Palvelunkäytön epäkohtiin päästään kiinni nopeasti ja kustannukset eivät tämän vuoksi kasva, sillä poikkeamat tulevat esille heti. Palveluntuottajan tulee kirjata toteutuneet palvelutapahtumat Palse.fi järjestelmään saman päivän aikana, kun palvelu on suoritettu. Ilman palvelutapahtumien kirjaamista ei palveluntuottaja pääse muodostamaan Palse.fi järjestelmässä laskutuksessa tarvitsemaansa tilaajan viitettä.
Organisaatio, henkilöstö		Mikäli asiakkaalla on toistuvia vaikeuksia hyödyntää palveluseteliä, tulee Keusoten työntekijän olla aloitteellinen ja viedä eteenpäin palvelun järjestämistavan vaihtamista. Palveluntuottajan tulee varmistaa aina ennen palvelun tuottamista palse.fi-portaalista, että asiakkaalla on asiakkaan tilaama henkilökohtaisen avun tuntimäärä käytettävissä. Mikäli näin ei ole, tulee palveluntuottajan olla yhteydessä setelin myöntäneeseen Keusoten työntekijään ennen palvelun tuottamista. Keusoten työntekijä arvioi myönnetäänkö asiakkaalle tilapäisesti henkilökohtaiseen apuun lisätunteja. Mikäli lisätunteja ei henkilökohtaiseen apuun myönnetä ja asiakas

		kuitenkin lisäpalvelua haluaa, jäävät nämä palveluntuottajan tuottamat lisäpalvelut asiakkaan itsensä maksettavaksi. Päätöksen ylittäviä tunteja ei Keusote automaattisesti korvaa palveluntuottajalle. Jos tunnit korvataan, tehdään tästä viranomaispäätös ja asiakkaan palvelutarve selvitetään. Keusoten työntekijä joutuu selvittämään asiakkaan tilannetta ja tekemään uusia järjestelyjä, jos asiakas ei kykene käyttämään palveluseteliä. Tämä tuo lisää työtä kentälle ja vie työaikaa.
Yritykset ja työllisyys	Tarjoaa työtä alueen työnantajamallilla toimiville henkilökohtaisille avustajille ja asiakkaita henkilökohtaisen avun ostopalveluun.	Mikäli palveluntuottajat huomaavat palvelusetelin käytön olevan asiakkaalle haasteellista, heidän tulee olla yhteydessä Keusoten työntekijään. Tarjoaa asiakkaita henkilökohtaisen avun palvelusetelipalveluntuottajille. Tarjoaa työtä alueella toimiville henkilökohtaisille avustajille.

Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tarkoitetaan kunnallisessa päätöksenteossa päätösesitysten vaikutusten arviointia etukäteen. Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä tulee ottaa huomioon, miten ne vaikuttavat suoraan tai välillisesti kuntalaisiin, yritystoimintaan ja työllisyyteen, kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön, kunnan ja kuntalaisten talouteen sekä ympäristöön ja ilmastoon. Tarvittaessa määritellään myös mittareita, joilla vaikutuksia voidaan arvioida.

Vaikutusten ennakkoarviointi tehdään, jos päätös koskee esim. merkittävää määrää kuntalaisia ja/tai päätöksellä on merkittäviä vaikutuksia tietyille ihmisryhmälle (esimerkiksi ikäryhmä, sukupuoli, kulttuuritausta tai väestöryhmän sisällä jokin alaryhmä, johon vaikutukset erityisesti kohdistuvat; terveyden, toimintakyvyn, tulojen, varallisuuden, koulutuksen, ammattiaseman, työllisyyden perusteella) tai alueelle (asuinpaikka),

Arviointi tehdään **esim. seuraavista näkökulmista:**

- kuntalaiset, (esim. onko setelillä ja ilman seteliä saavat asiakkaat tasavertaisia, millaisia sosiaalisia vaikutuksia voisi olla)
- yritykset ja työllisyys,
- organisaatio ja henkilöstö,
- talous, esim. (hoitajamitoitus vaikuttaako jotenkin?)
- ympäristö ja ilmasto. (esim. osana terveyteen, viihtyvyyteen, elinoloihin)